

SOVIČKY V PROMĚNÁCH ROKU

„Moudrost začíná zvědavostí.“

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Lokalita školy	5
2.2	Charakteristika a specifika budovy	5
2.3	Počet dětí v mateřské škole	5
2.4	Specifika třídy	5
2.5	Vize a koncepce rozvoje školy	6
3	PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY	7
3.1	Obecný popis složení týmu školy	7
3.2	Profesní rozvoj pedagogických pracovníků a pracovníc	7
4	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	8
4.1	Psychosociální podmínky	8
4.2	Věcné podmínky	8
4.3	Životospráva	9
4.4	Organizace	9
4.5	Spolupráce se zákonnými zástupci	10
4.6	Spolupráce se základní školou	10
5	CHARAKTERISTIKA ŠVP	11
5.1	Vize a cíle ŠVP	11
5.2	Vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí a gramotností	12
5.2.1	Obecné vzdělávací strategie	12
5.2.2	Klíčové kompetence a možné strategie jejich rozvoje	13
5.2.3	Rozvoj základních gramotností a strategie jejich rozvoje	21
5.3	Pedagogická diagnostika	22
5.4	Individualizace vzdělávání	22
5.4.1	Podpora specifických skupin dětí	23
6	OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	24
6.1	Vzdělávací oblasti	24
6.1.1	Dítě a jeho tělo	24
6.1.2	Dítě a jeho psychika	25

6.1.3	Dítě, ten druhý a společnost.....	26
6.1.4	Dítě a svět	27
6.2	INTEGROVANÉ BLOKY.....	28
6.2.1	Integrovaný blok: Sovička poznává sebe a kamarády	28
6.2.2	Integrovaný blok: Sovička objevuje svět.....	32
7	Doplňkové aktivity	37
7.1	Školáček (předškolní děti)	37
7.2	Divadla a kulturní události	37
7.3	Plavecký výcvik (předškolní děti)	37
7.4	Besídky pro rodiče s dílničkou a jarmarkem	37
7.5	Akce v přírodě (stopované, tematické procházky)	37
8	Evaluace	39
8.1	Cíle evaluace.....	39
8.2	Obsah evaluace	39
8.3	Metody a nástroje evaluace	40
8.4	Organizace a frekvence	40
8.5	Kritéria evaluace.....	41
8.6	Využití výsledků evaluace.....	41
8.7	Odpovědnost.....	41

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Název školy Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60
Adresa školy: Roveň 60, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Sídlo pracoviště: Roveň 56, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Kontakty: tel. 494 535 548, 606 970 611 (ZŠ), 736629575 (MŠ)
e-mail: zsrovenrk@seznam.cz
web: www.zsrovenrk.cz

IČO: 70188556
RED IZO: 650050576
Identifikátor školy: 107585928
Statutární orgán: Mgr. Jindřiška Klugerová, ředitelka školy
Pedagogický sbor Renata Pecháčková, DiS., Lucie Kollertová

**Zřizovatelem Základní školy a mateřské školy Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60 je
Město Rychnov nad Kněžnou**

Adresa zřizovatele: Havlíčkova 136, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Kontakty: tel: 494 509 111
e-mail: rychnov-city.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2026

Účinnost dokumentu: od 1. 9. 2026

Č.j.: Č. j.: ZŠMŠRov/47/2026

Zpracoval: kolektiv MŠ

Vydala: Mgr. Jindřiška Klugerová, ředitelka školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v okrajové, klidné části města Rychnov nad Kněžnou, což umožňuje pravidelné využívání přilehlých přírodních prostor – luk a lesů – pro pobyt dětí venku a environmentální aktivity. Tato lokalita je vhodná pro podporu celoročního pobytu dětí venku a nabízí přírodní podněty nezbytné pro rozvoj pozorovacích schopností, ekologického vědomí a zdravého životního stylu.

Současně je škola snadno dostupná rodičům a integruje se do městské sítě základních a mateřských škol, což podporuje vzájemnou spolupráci a sdílení zkušeností.

2.2 Charakteristika a specifika budovy

Budova mateřské školy byla původně otevřena v roce 1962 a nachází se v objektu bývalého Místního národního výboru. Od roku 2003 je součástí příspěvkové organizace základní školy, čímž je zajištěna efektivní spolupráce s ostatními vzdělávacími institucemi.

V suterénu budovy se nachází školní jídelna, kuchyně s potřebným zázemím, šatna s hernou a sociálním zařízením určeným pro děti MŠ a také místnost pro zaměstnance. V prvním patře je k dispozici ložnice, prostor pro klidový režim a kabinet, dále sociální zařízení pro děti i dospělé. Součástí objektu je také samostatná bytová jednotka a místnost využívaná jako obecní knihovna.

Zahrada mateřské školy je menší, ale vybavená herními prvky, jako jsou kolotoč, skluzavka a pružinové hnízdo, dále pískoviště a úložný prostor pro venkovní hračky. Prostor zahrady je doplněn bylinnými záhony, vrbovým úkrytem a kompostérem, o které se děti aktivně starají v rámci environmentální výchovy.

Budova je umístěna v blízkosti frekventované komunikace, což vyžaduje při větrání zvýšenou pozornost kvůli hluku, který může ovlivnit zejména odpolední odpočinek dětí.

2.3 Počet dětí v mateřské škole

Kapacita mateřské školy je stanovena na 25 dětí. Vzdělávání je určeno zpravidla pro děti od 3 do 6 let, případně děti s odkladem školní docházky. Vzhledem k rostoucímu počtu narozených dětí na Rovni a okolí je však v posledních letech problém uspokojit všechny zájemce o přijetí. Proto klademe důraz na kvalitní péči, individuální přístup a vytváření malých pracovních skupin uvnitř jednoho smíšeného oddělení.

2.4 Specifika třídy

Mateřská škola disponuje jedním smíšeným oddělením s názvem „Sovičky“, který je používán od roku 2023 a symbolizuje moudrost, poznávání a zvědavost, jež jsou základními pilíři vzdělávání v této třídě.

- Třída zahrnuje děti ve věku od 3 do 6 let, což umožňuje vzájemnou inspiraci a podporu napříč věkovými skupinami.
- Uspořádání prostoru je flexibilní a podporuje jak skupinovou, tak individuální práci. Prostory jsou rozčleněny na zóny pro volnou hru, tvořivé činnosti, relaxaci a společné aktivity.
- Výzdoba tříd i společných prostor odráží témata vzdělávacích bloků a přispívá k podpoře dětské zvědavosti a kreativity.
- Zahrada mateřské školy nabízí přírodní prvky, bylinkové záhony, hmyzí hotel a prostor pro volné hry, což je součástí environmentální výchovy a pobytu venku.
- Pravidelné vycházky do blízkého lesa umožňují dětem pozorovat proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích a aktivně se zapojovat do péče o životní prostředí.
- Děti jsou aktivně zapojovány do plánování některých aktivit a spolupodílejí se na tvorbě pravidel třídy, což podporuje jejich samostatnost a odpovědnost.

2.5 Vize a koncepce rozvoje školy

Usilujeme o vytvoření podnětného, bezpečného a respektujícího prostředí, které podporuje přirozenou zvědavost, tvořivost a sociální dovednosti dětí. Naše vize vychází z principů inkluzivního a environmentálního vzdělávání, které klade důraz na individuální rozvoj každého dítěte v souladu s jeho potřebami a možnostmi.

Koncepce rozvoje školy je zaměřena na:

- posilování zdravého životního stylu a pohybových aktivit
- prožitkové a situační učení s důrazem na environmentální výchovu a kontakt s přírodou
- rozvoj komunikace, empatie a sociálního citění
- úzkou spolupráci s rodinou
- průběžnou inovaci pedagogických přístupů a další vzdělávání učitelů
- aktivní zapojení dětí do rozhodování o školních aktivitách a tvorbě pravidel, čímž se rozvíjí jejich samostatnost a odpovědnost
- pravidelnou evaluaci a sebereflexi vzdělávacího procesu s cílem neustálého zlepšování kvality vzdělávání

3 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

3.1 Obecný popis složení týmu školy

Pedagogický tým mateřské školy tvoří dvě kvalifikované učitelky s odborným vzděláním v oblasti předškolní pedagogiky. Tento malý, ale sehraný tým zajišťuje komplexní péči a vzdělávání dětí v souladu s platnými vzdělávacími normami a individuálními potřebami dětí. Učitelky vytvářejí příjemné a bezpečné prostředí, které podporuje rozvoj dětské individuality, samostatnosti a tvořivosti.

Nedílnou součástí kolektivu je také uklízečka, která zároveň zastává funkci školnice a zodpovědně se stará o čistotu, pořádek a celkové zázemí mateřské školy.

3.2 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků a pracovníc

Obě učitelky se pravidelně věnují dalšímu profesnímu rozvoji, který zahrnuje účast na akreditovaných webinářích, sledování aktuální odborné pedagogické literatury a sdílení zkušeností v rámci metodických setkání a školních porad. Tímto způsobem si neustále rozšiřují své pedagogické kompetence a inovují vzdělávací přístupy, aby co nejlépe odpovídaly potřebám dětí i aktuálním trendům v předškolní pedagogice. Součástí jejich práce je také estetická úprava prostředí školy – pravidelná výzdoba tříd, šaten a chodeb, která podporuje dětskou tvořivost, orientaci v prostoru a přispívá k příjemné atmosféře pro děti i rodiče.

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole vytváříme bezpečné, vstřícné a podnětné prostředí, kde má každé dítě prostor pro rozvoj své individuality a zároveň pocit sounáležitosti se skupinou. Denní režim je pevný, ale zároveň flexibilní, což umožňuje reagovat na aktuální potřeby a náladu dětí. Dbáme na rovnováhu mezi aktivitou a odpočinkem, střídáním spontánních a řízených činností a dostatečným pobytem venku v přírodě, který podporuje zdravý psychický i tělesný vývoj.

Při plánování denních aktivit zohledňujeme věkové a individuální odlišnosti dětí. Dětem nabízíme možnost volby mezi řízenou činností a samostatnou hrou. Relaxace a odpočinek jsou přizpůsobeny jejich potřebám — dětem, které nepotřebují spánek, jsou nabídnuté klidové aktivity.

Společně s dětmi vytváříme pravidla chování založená na vzájemném respektu, která pomáhají budovat přátelské a podpůrné klima třídy. Učitelky aktivně podporují prosociální chování, včas řeší případné konflikty a vedou děti k ohleduplnosti, toleranci a vzájemné podpoře.

Důležitou součástí je i spolupráce s rodinou – zákonní zástupci jsou pravidelně seznamováni s pravidly soužití a pedagogové usilují o otevřenou a empatickou komunikaci, která vytváří důvěru a podporuje rozvoj dítěte. Adaptace nových dětí je individuálně plánována, aby se děti mohly bezpečně a postupně začlenit do kolektivu.

Podporujeme zdravé sebevědomí dětí prostřednictvím pozitivní motivace a chvály. Nesoutěžíme o prvenství, ale rozvíjíme spolupráci, samostatnost a vzájemnou pomoc, což je zvláště důležité vzhledem ke smíšenému věku dětí ve třídě. Starší děti přirozeně pomáhají mladším, čímž se podporuje jejich sociální zodpovědnost a empatie.

4.2 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou prostorově skromné. Při vstupu do MŠ děti přicházejí nejprve do šatny, kde mají uloženo své oblečení a kde se samostatně převlékají. Šatna zároveň slouží jako výstavní prostor pro dětské práce a výrobky a je zde umístěna i informační nástěnka pro komunikaci se zákonnými zástupci. Ze šatny děti vcházejí přímo do třídy, která má tvar písmene L a je vybavena dostatečným množstvím hraček a didaktických pomůcek, jež jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Třída je vybavena interaktivní tabulí a robotickými hračkami, které podporují rozvoj digitální gramotnosti a hravou formou seznamují děti s principy technologií. Všechny pomůcky jsou uspořádány tak, aby byly dětem snadno dostupné a umožňovaly jejich samostatný výběr.

Menší místnost v přízemí slouží jako kabinet. Je vybavena počítačem s tiskárnou a knihovnou s odbornou a metodickou literaturou. Zároveň poskytuje zázemí učitelkám i provoznímu personálu. V suterénu budovy se nachází kuchyně s výdejními okénky propojenými s jídelní částí třídy.

V prvním patře je zařízena místnost pro odpočinek dětí – ložnice s prostorem pro klidové aktivity. Tato místnost je několikrát ročně využívána i k setkáním s rodiči a rodinnými příslušníky, například při vánoční besídce.

V patře se nachází další místnost, která je využívána jako kabinet pro uložení výtvarného materiálu a tělovýchovných pomůcek. Z chodby je přístup na sociální zařízení určené dětem i zaměstnancům. Další prostory v budově slouží k provoznímu zajištění chodu školy.

K budově náleží školní zahrada s několika herními prvky (pískoviště, kolotoč, houpačka).

4.3 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená a pestrá strava, která odpovídá zásadám zdravé výživy (viz Vnitřní řád školní jídelny). Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány přiměřené časové intervaly, které stanovuje provozní řád mateřské školy. Po celý den je dětem zajištěn samoobslužný pitný režim, kdy mají kdykoliv k dispozici vodu či jiné vhodné nápoje, aby mohly samostatně uspokojovat svou potřebu tekutin.

Děti nejsou do jídla nuceny, avšak jsou motivovány a vedeny k tomu, aby ochutnaly nabízené potraviny a zároveň se učily základům zdravého stravování. Klademe velký důraz na podporu samostatnosti dětí – všechny děti jsou aktivně vedeny k přípravě stolování. Při stolování se děti samostatně obsluhují dle svých možností a věku.

Dbáme na dodržování hygienických návyků, zejména mytí rukou před jídlem a po použití toalety.

4.4 Organizace

Provoz mateřské školy je stanoven na dobu od 6:15 do 16:15 hodin. Děti přicházejí mezi 6:15 a 8:00 hodinou, přičemž příchod mimo tuto dobu je možný po předchozí domluvě s učitelkou. Z bezpečnostních důvodů je po ranním příchodu budova uzamčena – tedy v 8:00.

Denní režim je orientační a flexibilní, aby mohl být přizpůsoben aktuálním potřebám dětí i probíhajícím vzdělávacím aktivitám. Respektujeme individuální tempo i momentální potřeby dětí, a proto je v rámci dne dostatečný prostor pro spontánní hry, volné aktivity i řízené činnosti. V průběhu dne klademe důraz na vyváženost klidových a aktivních momentů.

Děti mají každý den zajištěný dostatečný pobyt na čerstvém vzduchu, přičemž délka pobytu venku se přizpůsobuje aktuálním klimatickým podmínkám. Pobyt venku podporuje pohybovou aktivitu, rozvoj sociálních dovedností a kontakt s přírodou.

Orientace v denním režimu:

- **Příchod dětí do MŠ** – spontánní činnosti a volné hry podle zájmu dětí, individuální kontakt s dětmi a jejich postupné zapojování do činností.
- **Ranní pohybové činnosti** – pohybová chvilka, zdravotní, relaxační a pohybové hry.
- **Hygiena a dopolední svačina.**

- **Dopolední vzdělávací činnosti** – didakticky cílené individuální, skupinové či společné činnosti, spontánní aktivity, hry a příprava na pobyt venku.
- **Pobyt venku** – pobyt na zahradě, vycházky a další činnosti ve venkovním prostředí.
- **Hygiena a oběd.**
- **Odpočinek a klidové činnosti** – odpočinek a klidové aktivity přizpůsobené věku, potřebám a individuálnímu tempu dětí.
- **Hygiena a odpolední svačina.**
- **Odpolední činnosti** – pohybové a zájmové činnosti, spontánní a volné hry, individuální a skupinové aktivity a podle zájmu dětí také pokračování vzdělávacích činností.

Jednotlivé činnosti nemusí probíhat každý den ve stejném pořadí ani ve stejném časovém rozsahu. Organizace dne je přizpůsobována aktuálním potřebám dětí, vzdělávacím záměrům, počasí a dalším podmínkám. Při organizaci dne zohledňujeme také mimoškolní akce, například divadelní představení, výlety a další aktivity školy.

4.5 Spolupráce se zákonnými zástupci

Úzká a otevřená spolupráce mezi mateřskou školou, zákonnými zástupci a dítětem je základem úspěšného vzdělávání a rozvoje dítěte. Usilujeme o vybudování vztahu založeného na vzájemné důvěře, respektu a partnerství, které podporuje společné působení na vzdělávání a výchovu dítěte.

Během roku organizujeme různé společné aktivity a slavnosti (např. lampiónové průvody, vánoční dílny a besídky, velikonoční soutěže, pasování předškoláků, zahradní slavnosti), které slouží k upevnění vztahů mezi rodinou a školou a vytváření přátelské komunity.

Rodiče jsou vítanými partnery nejen v rámci těchto akcí, ale také přispívají k obohacení vzdělávacího prostředí. Pravidelně jim poskytujeme informace o průběhu a naplňování vzdělávacího programu a dění ve škole, a to jak prostřednictvím osobních rozhovorů, tak formou zpráv a sdělení.

4.6 Spolupráce se základní školou

Mateřská škola úzce spolupracuje se základní školou, což dětem umožňuje přirozeně se seznamovat s prostředím školy, učiteli i staršími spolužáky a získávat zkušenosti, které jim usnadňují přechod do první třídy.

Společné aktivity zahrnují například účast na divadelních představeních, plavecký výcvik předškolních dětí spolu se žáky základní školy, tradiční vítání jara spojené s vynášením Morany, programy pořádané základní školou (např. Den dětí) či návštěvy předškoláků v první třídě.

Tato spolupráce obohacuje život v mateřské i základní škole, posiluje pocit sounáležitosti a vytváří dětem přirozené propojení mezi předškolním a školním vzděláváním.

5 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program „Sovičky v proměnách roku“ je postaven na přirozeném rytmu přírody a střídání ročních období. Tento koncept dětem umožňuje pozorovat a prožívat proměny okolního světa, učit se z vlastních zážitků a objevovat souvislosti mezi přírodou a každodenním životem.

Výhodou naší školy je malé smíšené oddělení s rodinnou atmosférou, kde se děti ve věku od 3 do 6 let vzájemně inspirují a podporují. Využíváme přirozeného prostředí – školní zahrady, bylinkových záhonů i blízkých lesů – pro každodenní pobyt venku a environmentální činnosti.

Naše vzdělávací filozofie vychází z principů inkluzivního, prožitkového a situačního učení, s důrazem na hru jako hlavní prostředek vzdělávání. Respektujeme individualitu každého dítěte, podporujeme jeho samostatnost, tvořivost, empatii a schopnost spolupracovat. Děti se podílejí na spoluvytváření pravidel i plánování činností, čímž posilují pocit zodpovědnosti a sounáležitosti.

ŠVP vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, jehož cíle a obsah tvoří základní rámec pro naši koncepci vzdělávání.

Usilujeme o to, aby dítě odcházející z naší mateřské školy bylo dítětem, které:

- má pozitivní vztah k učení, je zvědavé a otevřené novým poznatkům
- je samostatné v běžných činnostech a dokáže vyjádřit své potřeby
- dokáže spolupracovat s ostatními, respektovat druhé a být ohleduplné
- projevuje empatii a zájem o své okolí i životní prostředí
- má vytvořené základy čtenářské a matematické gramotnosti a rozvinutou klíčovou kompetenci digitální odpovídající individuálním možnostem dítěte
- se přiměřeně svému věku orientuje v pravidlech soužití
- odnáší si radost z objevování, tvořivost a zdravé sebevědomí, které mu pomohou při vstupu do základní školy

5.1 Vize a cíle ŠVP

Motto školy: „**Moudrost začíná zvědavostí.**“

Naší vizí je být místem, kde se děti s radostí učí objevovat svět, pěstují si vztah k přírodě a učí se vzájemné spolupráci a úctě.

Chceme být mateřskou školou, která je:

- **Otevřená a inovativní:** Neustále se učíme a rozvíjíme, abychom dětem nabídli ty nejlepší a nejaktuálnější vzdělávací strategie a prostředí.
- **Partnerská:** Budujeme partnerství s rodiči, zřizovatelem i komunitou, neboť věříme, že úzká spolupráce je klíčová pro úspěch každého dítěte.

- **Udržitelná:** Věnujeme se environmentální výchově a rozvíjíme povědomí o udržitelnosti, abychom děti vedli k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí.
- **Centrum radosti a objevování:** Místem, kde se každé ráno těšíme na nové objevy, zábavu a společné učení.

5.2 Vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí a gramotností

Vzdělávání probíhá zejména prostřednictvím prožitkového učení hrou a činnostmi dětí, které podporují dětskou zvědavost a jsou založeny na přímých zážitcích dětí. Využíváme badatelské, kooperativní a experimentální činnosti, které vycházejí z přirozené zvědavosti dětí. Na dítě pohlížíme jako na aktivního účastníka učení, který se přirozeně rozvíjí prostřednictvím objevování, komunikace, spolupráce, spontánního sociálního učení a sociálních interakcí.

Cílem učitelek je vytvářet podnětné vzdělávací prostředí, v němž každé dítě může rozvíjet své schopnosti, dovednosti a postoje v souladu se svým individuálním tempem.

Učitelky plánují vzdělávací činnosti na úrovni třídy na základě cílů a obsahu ŠVP a přizpůsobují je individuálním potřebám, možnostem a zájmům dětí a aktuální situaci ve třídě. Vycházejí přitom z integrovaných bloků a výsledků pedagogické diagnostiky. Konkrétní témata, činnosti a vzdělávací nabídku plánují průběžně podle aktuálních potřeb a zájmů dětí; podrobnější rozpis aktivit je součástí třídního plánování a není součástí ŠVP.

5.2.1 Obecné vzdělávací strategie

- **Situační učení** – děti se učí prostřednictvím konkrétních situací, které jim poskytují srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí
- **Prožitkové učení** – děti poznávají svět činnostmi a hrou, které podporují zvědavost a objevování
- **Kooperativní učení** – děti rozvíjejí spolupráci, komunikaci a sdílení odpovědnosti
- **Spontánní sociální učení** – děti se učí prostřednictvím přirozené nápodoby
- **Komunikační kruh** – děti se učí komunikaci, naslouchání, vyjadřování vlastních myšlenek a respektování druhých.
- **Práce v centrech aktivit** – děti si volí činnosti podle zájmů, dovedností a motivace
- **Řízené činnosti** – jsou cíleně plánované učitelkou a zahrnují didakticky cílené aktivity, které podporují osvojení konkrétních znalostí a dovedností. Jsou propojené se spontánními činnostmi, aby vznikl vyvážený a smysluplný vzdělávací program.
- **Spontánní aktivity** – děti mají prostor pro volnou hru, samostatné objevování a experimentování
- **Individuální přístup a inkluzivní prostředí** – reagujeme na potřeby a možnosti každého dítěte, podporujeme vzájemný respekt, bezpečí a rozvoj dovedností každého dítěte

- **Propojování vzdělávacích oblastí v rámci integrovaných bloků** – činnosti umožňují dětem chápat svět v souvislostech a rozvíjet různé kompetence současně

Tyto strategie jsou uplatňovány průběžně v každodenní pedagogické činnosti a prostřednictvím integrovaných bloků vycházejících z přirozených změn v přírodě, dětského zájmu a aktuálního dění v životě mateřské školy.

5.2.2 Klíčové kompetence a možné strategie jejich rozvoje

5.2.2.1 Klíčová kompetence k učení

Záměrem je podporovat dítě v aktivním a radostném poznávání, ve schopnosti přemýšlet, zkoumat, klást otázky, učit se z chyb, spojovat nové s již známým, nacházet souvislosti a využívat své zkušenosti v praktickém životě.

Očekávané výsledky učení a vzdělávací strategie:

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

- Učitel cíleně vytváří podmínky pro bezpečné experimentování.
- Děti dostávají prostor zkoušet různé možnosti bez strachu z chyby.
- Podpora formou komentovaného učení („Vidím, že jsi zkusil jiný způsob.“)
- Využívání problémových situací a otevřených úloh.

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.

- Nabídka činností vycházející ze zájmů dětí.
- Učitel sleduje soustředění dětí a přizpůsobuje délku a formu činností.
- Užití signálů, rituálů, pomůcek (obrázky, piktogramy) pro orientaci v činnosti.
- Vedení dětí k tomu, aby dokončovaly činnost dle svých možností.

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

- Vzdělávání propojuje reálné situace a dětskými zážitky.
- Učitel podporuje dětskou zvědavost otázkami a výzvami k bádání.
- Využití smyslových a praktických činností, procházek, pozorování v přírodě.
- Práce s dětským „proč“ – naslouchání, hledání odpovědí společně s dítětem.

Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

- Děti přenáší nové dovednosti do hry a každodenních situací.
- Vzdělávací nabídka navazuje na předešlé zkušenosti.
- Učitel reflektuje s dětmi, co se naučily a jak to mohou využít.
- Využití modelových situací (např. „Co uděláš, když...?“), praktických činností (vaření, třídění, plánování).

5.2.2.2 Klíčová kompetence komunikační

Záměrem je rozvíjet schopnost dětí vyjadřovat se různými formami, sdílet své prožitky, myšlenky a potřeby, aktivně naslouchat ostatním a účelně využívat běžné informační zdroje. Komunikace probíhá v prostředí respektu a porozumění.

Očekávané výsledky učení a vzdělávací strategie:

Vyjadřuje se různými způsoby.

- Podpora přirozeného vyjadřování dětí slovy, gesty, pohybem, kresbou, dramatem.
- Učitel nabízí různé formy komunikace – slovní, výtvarné, hudební, pohybové.
- Děti mají prostor pro vlastní projev – hravý, tvořivý, dramatický.
- Učitel oceňuje individuální způsob vyjádření každého dítěte.

Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.

- Vedení dětí k popisování vlastních zážitků v komunikačním kruhu či volném rozhovoru.
- Možnost představit svou práci – výkresy, modely, nápady – před ostatními.
- Podpora při skupinové práci – děti sdílejí výsledky i proces tvorby.

Klade otázky a hledá na ně odpovědi.

- Vedení dětí k přirozené zvědavosti.
- Učitel modeluje kladení otázek a hledání odpovědí.
- Společné vyhledávání odpovědí v knihách, obrázcích či pomocí pokusů.
- Využívání projektového učení nebo tematických celků podle dětských otázek.

Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.

- Seznamování dětí s knihami, obrázkovými encyklopediemi, symboly, značkami.
- Práce s jednoduchými digitálními nástroji (např. fotky, nahrávky, jednoduché aplikace).
- Podpora orientace v prostředí (značky ve školce, piktogramy).
- Vedení k přirozenému využívání informací (např. hledání jídelníčku, rozpoznávání piktogramů).

Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

- Vytváření prostředí důvěry a vzájemného respektu.
- Nácvik aktivního naslouchání při hrách a v komunikačním kruhu.
- Společné vytváření a připomínání pravidel komunikace.
- Využívání vizuální podpory pravidel.

5.2.2.3 Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

Cílem je vést děti k aktivnímu zájmu o dění kolem sebe, k odpovědnosti za své chování, k ohleduplnosti, spravedlnosti a pochopení významu udržitelného způsobu života. Děti se učí, že jsou součástí širšího společenství a přírody, kterou je třeba chránit.

Očekávané výsledky učení a vzdělávací strategie:

Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.

- Pravidelné pobyty venku, kontakt s přírodou.
- Péče o přírodu – květiny, bylinky, drobní živočichové.
- Pozorování změn v přírodě, cyklů a souvislostí (roční období, životní potřeby zvířat).
- Rozvíjení výtvarného, hudebního a pohybového vyjádření přírodních jevů.

Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.

- Třídění odpadu, šetření vodou, energií, materiálem – vysvětlení přiměřené věku.
- Vedení dětí k šetrnému nakládání s věcmi, opakované využití materiálu při tvoření.
- Zapojení do péče o školní zahradu, kompost, recyklační aktivity.
- Diskuse o tom, co znamená „neplýtvat“, „chránit přírodu“, „pomáhat planetě“.

Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.

- Učitel dává prostor k volbě a následné reflexi.
- Nácvik řešení konfliktů a situací, kdy je třeba zvážit důsledky.
- Děti se podílejí na pravidlech skupiny a zažívají dopad svých rozhodnutí v praxi.
- Podpora samostatného rozhodování v každodenních činnostech.

Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.

- Děti se podílejí na úklidu, přípravě prostředí, péči o společné věci.
- Společné plánování dne, komunitní kruhy, hlasování o činnostech.
- Podpora spolupráce – společné hry, aktivity ve dvojicích a skupinách.
- Učitel vyzdvihuje význam každého člena skupiny („Každý má svou roli“).

Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.

- Společné vytváření pravidel třídy a jejich vizualizace.
- Vysvětlování pravidel srozumitelně, opakovaně, s důrazem na smysl a důsledky.
- Modelování a nácvik situací – co dělat, když se někdo necítí dobře, když se poruší pravidlo.
- Učitel dbá na důsledné, laskavé a spravedlivé vedení.

Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

- Rozhovory o pocitech.
- Pohádky a příběhy s tématy spravedlnosti, křivdy či odvahy pomoci druhému.
- Vedení k empatii a schopnosti postavit se za sebe i za ostatní.
- Učitel reflektuje situace, ve kterých děti zažily nespravedlnost, a hledá s nimi řešení.

5.2.2.4 Klíčová kompetence osobnostní a sociální

Záměrem je rozvíjet osobní odpovědnost dítěte, zdravé sebevědomí, schopnost empatie a ohleduplného chování. Dítě se učí znát samo sebe, umět vyjádřit své potřeby a respektovat ostatní.

Očekávané výsledky učení a vzdělávací strategie:

Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.

- Vedení dětí k rozpoznání nevhodného chování.
- Modelové situace a nácvik asertivní reakce („To se mi nelíbí.“).
- Využití knih, her a dramatizace k rozlišování chování, které ubližuje.
- Podpora otevřeného vyjadřování pocitů a hranic.

Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.

- Posilování důvěry dítěte, že prosit o pomoc je v pořádku.
- Učitel nabízí konkrétní situace, kdy je vhodné se obrátit na druhé.
- Budování důvěry mezi dětmi a učitelem.
- Oceňování vzájemné pomoci mezi dětmi.

Pojmenuje vlastní silné stránky.

- Reflektivní rozhovory s dítětem o tom, co mu jde, co ho baví.
- Využívání sebehodnocení formou symbolů, emocí, portfolia.
- Učitel nabízí zpětnou vazbu zaměřenou na pozitivní vlastnosti dítěte.
- Vytváření příležitostí, ve kterých se dítě může projevit a být úspěšné.

Projevuje důvěru v sebe sama.

- Podpora samostatnosti a ocenění snahy.
- Děti dostávají příležitost rozhodovat a nést odpovědnost.
- Pozitivní podpora při překonávání překážek („Zkus to ještě jednou, věřím ti.“).
- Učitel modeluje důvěru dítěti („Ty to zvládneš.“).

Vyjadřuje svůj názor.

- Vytváření bezpečného prostoru, kde dítě může otevřeně sdělit své myšlenky.
- Práce s obrázky, knihami nebo situacemi, kdy děti vyjadřují postoj („Co si o tom myslíš?“).
- Vedení dětí k tomu, že každý může mít jiný názor.

Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.

- Podpora nahlížení na svět očima druhého („Jak by se asi cítil?“).
- Společná reflexe situací, kde bylo potřeba pomoci, omluvit se, podělit se.
- Posilování pozitivního sociálního chování ve hře, v běžném režimu dne.
- Využívání příběhů, her a dramatizací pro prožívání emocí druhých.

Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.

- Nácvik různých sociálních situací.

- Diskuse s dětmi – co je správné a co ne, proč se tak chováme.
- Využívání obrázků, příběhů a sociálních her.

Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

- Společné vytváření a respektování pravidel.
- Posilování rituálů a návyků v denním režimu.
- Modelové chování učitelem.

5.2.2.5 Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

Záměrem je podpora dítěte v aktivním přístupu k plánování, organizaci a realizaci vlastních činností, schopnost spolupráce, vytrvalosti a oceňování práce své i druhých. Děti se učí flexibilně reagovat na změny a nacházet různé cesty k dosažení cíle.

Očekávané výsledky učení a vzdělávací strategie:

Přichází s vlastními nápady.

- Podpora tvořivosti a iniciativy.
- Povzbuzování k experimentování a zkoušení nových věcí.
- Využití projektových činností a volné hry pro rozvoj nápadů.

Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.

- Vedení dětí k přemýšlení o prostředcích a způsobech, jak cílů dosáhnout.
- Reflexe, co bylo potřeba a jak to pomohlo.

Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.

- Vytváření situací, kde dochází k neočekávaným změnám (např. změna pravidel hry).
- Podpora pozitivního postoje ke změnám – „zkusíme to jinak“.
- Diskuse o výhodách a možnostech, které změny přináší.

Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.

- Vedení dětí k hledání alternativních řešení.
- Podpora řešení problémů skrze otázky („Co můžeme udělat jinak?“).
- Umožnění dětem experimentovat a vyhodnocovat výsledky.

Dokončí, co započalo.

- Povzbuzování k vytrvalosti.
- Nastavení reálných, přiměřených cílů a podporování jejich splnění.
- Oceňování úsilí i v případě neúplného výsledku.
- Pomoc s plánováním času a kroků k dokončení úkolu.

Organizuje a realizuje svoje činnosti.

- Podpora samostatnosti při plánování a realizaci (volba materiálů, uspořádání prostoru).
- Využití denních režimů a projektů k procvičování organizace.
- Vedení dětí k zodpovědnosti za vlastní činnost.

Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.

- Podpora komunikace a sdílení plánů.
- Organizace společných činností a her s jasnými pravidly spolupráce.
- Nácvik řešení konfliktů a hledání kompromisů.

Spolupodílí se na společných rozhodnutích.

- Zapojení dětí do plánování a rozhodování o aktivitách.
- Podpora respektu k názorům druhých.
- Reflexe společných rozhodnutí a jejich dopadů.

Oceňuje práci i úsilí druhých.

- Vedení dětí k vnímání a oceňování práce druhých.
- Podpora vzájemného chválení a uznání.
- Modelové pozitivní hodnocení učitelem.

5.2.2.6 Klíčová kompetence k řešení problémů

Záměrem je podpora dětí samostatně a kreativně řešit problémy, využívat své zkušenosti a různé zdroje informací, experimentovat a volit vhodná řešení v různých situacích. Děti vnímají chyby jako přirozenou součást učení a rozvoje.

Očekávané výsledky učení a vzdělávací strategie:**Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.**

- Podpora pozitivního postoje k chybám jako příležitostem k učení.
- Vytváření bezpečného prostředí, kde je možné zkoušet a chybovat.

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

- Vedení dětí k využívání zkušeností z běžného života.
- Podpora přemýšlení o tom, co už znají a jak to mohou použít.
- Nácvik postupného řešení krok za krokem.
- Praktické činnosti, které umožňují aplikovat dříve naučené poznatky.

Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.

- Podpora zvědavosti a aktivního objevování světa.
- Vytváření situací pro pokusy, experimenty a manipulaci s materiály.
- Využívání přírodních jevů, smyslových her, pokusů.

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.

- Umožnění dětem hledat alternativy.
- Společné sdílení nápadů.

Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.

- Pomoc při hodnocení možností a důsledků různých řešení.
- Podpora plánování kroků potřebných k dosažení cíle.

- Učitel klade otázky: „Co bys zkusil nejdřív? Co pak?“
- Reflexe úspěšnosti vybraného řešení.

Tvořivě pracuje s informacemi.

- Podpora práce s informacemi různými způsoby (tvořivá dramatizace, kresba, modelování).
- Zapojení dětí do projektových a tematických aktivit.
- Podpora sdílení získaných poznatků s ostatními.

Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

- Seznámení s dostupnými zdroji informací přiměřeně věku (knihy, obrázky, videa, internet pod dohledem).
- Vedení dětí k vyhledávání a třídění informací.
- Práce s digitálními nástroji pod dohledem.
- Podpora kritického myšlení při posuzování informací.

5.2.2.7 Klíčová kompetence kulturní

Cílem je rozvíjet u dětí citlivost k umění, kultuře a kulturnímu dění v jejich okolí, podporovat jejich aktivní zapojení do tvůrčích činností a respekt k rozmanitosti lidí i kultur.

Očekávané výsledky učení a vzdělávací strategie:

Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.

- Seznámení dětí s tradicemi, slavnostmi a kulturními akcemi.
- Návštěvy výstav, divadel či kulturních míst.
- Využití knih, obrázků, hudby a videí z různých kultur.
- Rozhovory o kulturních událostech a jejich významu.

Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.

- Podpora vyjadřování emocí a dojmů z uměleckých zážitků.
- Využití dramatizace, tance, hudebních aktivit.
- Umožnění různých forem vyjádření – slovo, pohyb, výtvarné umění.
- Vedení k respektování vlastních i cizích prožitků.

Zapojuje se do tvůrčích činností.

- Poskytování prostoru a materiálů pro kreativní činnosti.
- Organizace skupinových i individuálních projektů.
- Podpora nápadů dětí a jejich realizace.
- Povzbuzování experimentování a vlastní tvorby.

Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

- Vedení dětí k respektu a toleranci různorodosti.
- Představování tradic, zvyků a jazyků různých kultur.
- Podpora komunikace a vzájemného porozumění.

5.2.2.8 Klíčová kompetence digitální

Škola podporuje rozvoj digitální kompetence dětí tak, aby bezpečně a tvořivě využívaly digitální technologie k poznávání světa, rozvíjely informatické myšlení a byly schopné vnímat přínosy i rizika digitálního světa.

Očekávané výsledky učení a vzdělávací strategie:

Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.

- Zapojení dětí do řízených badatelských aktivit s digitálními nástroji (např. fotografie, jednoduché aplikace).
- Používání interaktivních vzdělávacích programů a her.
- Vedení k objevování a zkoumání digitálního prostředí pod dohledem.

Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.

- Diskuse o bezpečném používání digitálních zařízení.
- Vytváření pravidel pro práci s technologiemi.
- Vedení k uvědomování si rizik (např. závislost, nebezpečné obsahy).

Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

- Podpora logického myšlení a sekvencování kroků.
- Hry a aktivity rozvíjející algoritmické myšlení (např. jednoduché kódování, pořadí činností).
- Podpora řešení problémů pomocí systematického postupu.
- Využití pomůcek jako jsou robotické hračky, programovatelné stavebnice.

5.2.3 Rozvoj základních gramotností a strategie jejich rozvoje

5.2.3.1 Čtenářská gramotnost

U dětí rozvíjíme schopnost porozumět tomu, co slyší, co vidí na obrázcích nebo v knihách, a co kolem sebe vnímají jako různé druhy textu (například značky, symboly, nápisy). Vedeme je k tomu, aby naslouchaly, přemýšlely o obsahu sdělení, povídaly si o něm a vyjadřovaly vlastní myšlenky a nápady.

Podporujeme u dětí pozitivní vztah ke knihám, příběhům a vyprávění. Skrze společné čtení, rozhovory, dramatizaci nebo hru si děti osvojují představivost a slovní zásobu. Učí se naslouchat druhým a také se samy vyjadřovat různými způsoby. Děti si tak přirozeně budují základ pro porozumění světu kolem sebe a pro pozdější čtenářské dovednosti.

V dnešním světě se děti setkávají nejen s tištěnými, ale také s digitálními texty – např. s audio pohádkami nebo interaktivními aplikacemi. Vhodně zvolené digitální prostředí může obohatit jejich zkušenost s textem.

Vzdělávací strategie k rozvoji čtenářské gramotnosti:

- Poslech čtených, vyprávěných a dramatizovaných příběhů.
- Práce s ilustracemi, symboly a vizuálními prvky k podpoře porozumění obsahu.
- Rozvíjení slovní zásoby pomocí říkanek, pohádek, hádanek, básniček a rozhovorů.
- Povídání si o příbězích, hledání souvislostí a vlastního významu příběhů.
- Nabízení knih a textových materiálů dětem k samostatnému prohlížení a listování.
- Podpora aktivního naslouchání a vyjadřování vlastních názorů na text.
- Vytváření prostředí, které pozitivně motivuje ke čtení (čtenářský koutek, knihovna, návštěva knihovny).

5.2.3.2 Matematická gramotnost

U dětí rozvíjíme schopnost vnímat množství, tvary, velikosti, prostorové vztahy, čas a jednoduché situace z běžného života, ve kterých se matematika přirozeně vyskytuje. Děti se učí porovnávat, třídit, určovat pořadí, počítat a řešit jednoduché úkoly.

Hravou a praktickou formou podporujeme dětskou zvědavost a touhu přemýšlet nad věcmi kolem sebe. Využíváme běžné situace, kdy děti počítají, měří, orientují se v prostoru nebo hledají řešení problémů. Tím si rozvíjejí logické myšlení.

Kromě manipulativních pomůcek a praktických činností lze rozvoj matematického myšlení podpořit i pomocí vhodně zvolených digitálních nástrojů, jako jsou jednoduché aplikace, interaktivní tabule nebo digitální hry zaměřené na počítání, tvary či prostorovou orientaci. Tyto prostředky mohou hravou formou posílit motivaci a zájem dětí o matematiku.

Vzdělávací strategie k rozvoji matematické gramotnosti:

- Manipulace s předměty pro srovnávání, třídění a určování množství.
- Využívání každodenních situací (počítání dětí, talířů, hraček apod.).
- Práce s rytmem, vzory a posloupnostmi (písničky, rytmičná cvičení, taneční kroky).

- Rozvoj prostorové orientace pomocí pohybu, stavebnic, schémat a map.
- Nácvik pojmů jako více/méně, větší/menší, nahoře/dole, první/poslední atd.
- Hraní rolí v obchodě, na poště apod., kde děti používají čísla, peníze a čas.
- Vedení dětí k samostatnému přemýšlení nad úkolem a hledání různých cest řešení.

5.3 Pedagogická diagnostika

Pedagogická diagnostika je v naší mateřské škole nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Učitelky průběžně sledují rozvoj dětí a vedou záznamy o pokroku a potřebách každého dítěte.

K diagnostice využíváme zejména:

- diagnostický systém podle paní Bednářové
- u předškolních dětí je doplňkově využívána diagnostika iSophi
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky – testování školní zralosti a odborné poradenství pro děti se specifickými potřebami
- logopedická depistáž – prováděná logopedem pro sledování a podporu jazykového a komunikačního rozvoje dítěte
- portfolio dítěte – dokumentace aktivit (výtvarných, pohybových, jazykových, projektových) reflektující pokroky, zájmy a tempo dítěte. Záznamy jsou podkladem pro plánování vzdělávací nabídky i pro komunikaci s rodiči

Zjištění z pedagogické diagnostiky učitelky průběžně vyhodnocují a využívají při individualizaci vzdělávání, plánování vzdělávací nabídky a komunikaci se zákonnými zástupci.

5.4 Individualizace vzdělávání

Vzdělávání je založeno na respektu k individualitě každého dítěte, který zohledňuje věk, vývojovou úroveň, aktuální potřeby, zájmy, tempo učení i rodinný kontext dítěte.

Individualizace je zajišťována zejména těmito způsoby:

- **Nabídkou vzdělávacích činností v různém stupni obtížnosti i formách organizace** – děti se mohou zapojit do činností frontálních, skupinových i individuálních, dle vlastního výběru.
- **Možností volby činností, materiálů a tempa práce** – děti si vybírají aktivity podle svých zájmů a schopností. Učitelky volbu usměrňují tak, aby se dítě rozvíjelo ve všech oblastech.
- **Podporou přizpůsobenou potřebám dítěte** – učitelky volí míru vedení, pomoci a výzev podle vývojové úrovně jednotlivých dětí.

- **Reflexí a plánováním s využitím individuálních portfolií** – práce s portfoliem umožňuje sledování pokroku, identifikaci silných stránek a plánování dalších kroků vzdělávací podpory.
- **Systematickým pozorováním a vyhodnocováním vzdělávacích potřeb** – slouží k individualizovanému plánování vzdělávací nabídky,

5.4.1 Podpora specifických skupin dětí

5.4.1.1 Děti ve věku od 2 do 3 let

- Zajišťujeme především citlivou podporu při adaptaci, budování důvěry, rozvoji sebeobsluhy, komunikačních dovedností a navazování vztahů.
- Respektujeme potřebu pravidelného režimu, srozumitelných rituálů a klidového zázemí.

5.4.1.2 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

- V případě potřeby podpůrných opatření spolupracujeme s poradenským zařízením, zákonnými zástupci a případně dalšími odborníky.
- V rámci možností školy vytváříme individuální vzdělávací plán (IVP) a uplatňujeme přiměřená pedagogická a organizační opatření.

5.4.1.3 Děti nadané a děti s vyšší úrovní rozvoje v konkrétní oblasti

- Poskytujeme jim obohacující vzdělávací nabídku, využíváme otevřené úkoly, badatelské výzvy a podněty k samostatné či skupinové práci.
- Podporujeme hlubší zkoumání témat, rozvoj tvořivosti, logického a kritického myšlení.
- Sledujeme a podporujeme rozvoj mimořádného nadání ve spolupráci s rodiči a případně odborníky.

6 OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program „Sovičky v proměnách roku“ je koncipován tak, aby systematicky a komplexně rozvíjel osobnost každého dítěte. Využíváme přirozeného rytmu roku, tematických bloků a všedních každodenních situací, které poskytují příležitosti pro smysluplné učení. Vzdělávání chápeme jako společný proces dětí a dospělých, který podporuje samostatnost a radost z objevování a aktivní účast dítěte.

Vzdělávání je koncipováno tak, aby děti získávaly zkušenosti napříč klíčovými kompetencemi¹ a vzdělávacími oblastmi. Děti se učí samostatně poznávat svět, komunikovat, spolupracovat, řešit problémy a přijímat odpovědnost za své jednání, čímž se komplexně rozvíjejí jejich dovednosti a osobnost.

6.1 Vzdělávací oblasti

Očekávané výsledky učení se přirozeně propojují napříč všemi integrovanými tematickými bloky. Rozvoj dětí se tak odehrává současně v oblasti tělesného, psychického, sociálního, poznávacího a environmentálního rozvoje, a to při hrách, tvořivých činnostech, každodenních situacích i při objevování přírody. Tento přístup podporuje celostní rozvoj dítěte, umožňuje propojení zkušeností a usnadňuje dětem aplikovat získané znalosti a dovednosti v různých kontextech, čímž se upevňuje jejich samostatnost, sebevědomí a schopnost spolupráce.

6.1.1 Dítě a jeho tělo

Vzdělávací záměr: Podporovat všestranný rozvoj těla dítěte, jeho pohybových a praktických dovedností, smyslové vnímání a schopnost samostatně pečovat o vlastní zdraví. Děti prožívají a objevují svět svými smysly, rozvíjejí motoriku, učí se praktickým činností a získávají pozitivní návyky pro udržování zdraví a fyzické zdatnosti.

- **Tělo, smysly a biologické potřeby**
 - Program přirozeně podněcuje děti k prozkoumávání světa všemi smysly – například při poznávání přírody (pozorování detailů, vnímání vůní, hmatové poznávání) nebo při běžných činnostech s různými materiály (modelování, práce s hlinou, senzorické hry).
 - Děti jsou vedeny k uvědomování si biologických potřeb a schopnosti o ně samostatně pečovat – např. rozpoznat hlad, žízeň, potřebu odpočinku a vyjádřit je v souvislosti s denním režimem.
- **Pohyb, hrubá a jemná motorika**

¹ 5.2.2 Klíčové kompetence a možné strategie jejich rozvoje strana 13.

- Denní režim zahrnuje pestrou škálu pohybových činností: pohybové hry venku i uvnitř, chůzi, běh, skákání, lezení, které rozvíjejí hrubou motoriku, rovnováhu a koordinaci.
- Při tvoření (kreslení, malování, modelování, střihání, lepení), manipulačních činnostech, práci s didaktickými pomůckami, ale i při manipulaci s drobnými předměty se cíleně rozvíjí jemná motorika, obratnost prstů, koordinace oko-ruka ale i samostatnost při zacházení s nástroji.
- **Praktický život**
 - Děti si osvojují praktické a sebeobslužné dovednosti, jako je oblékání (včetně přizpůsobení oblečení počasí), úklid, příprava stolování a základní hygienické návyky.
 - Práce s jednoduchým náčiním (nůžky, příbor, smetáček s lopatkou, malé zahradnické náčiní, šroubováky apod.) je plánovaná s ohledem na bezpečnost a věk.
- **Fyzická zdatnost**
 - Pravidelný a dostatečný pobyt na čerstvém vzduchu v průběhu celého roku a rozmanitost pohybových aktivit (včetně volné hry na zahradě a spontánního pohybu) přispívají k rozvoji fyzické zdatnosti, vytrvalosti a odolnosti organismu.
- **Ochrana zdraví**
 - Děti se učí porozumět významu zdravé životosprávy, dodržování hygienických zásad (mytí rukou, kašlání do lokte) a bezpečného chování (např. při hře s náradím, v pohybu, v přírodě), což je klíčové pro ochranu vlastního zdraví a prevenci úrazů.

6.1.2 Dítě a jeho psychika

Vzdělávací záměr: Podporovat psychický rozvoj dítěte, vnímání vlastní individuality, rozpoznávání a zvládání emocí, rozvoj myšlení, tvořivosti a jazykových dovedností. Děti prožívají, objevují a vyjadřují své pocity, rozvíjejí představivost a fantazii, získávají zkušenosti s řešením problémů a rozšiřují své schopnosti komunikace, čtenářské a matematické představy.

- **Sebepojetí, autonomie a emoce**
 - Děti jsou vedeny k uvědomování si své individuality, svých pocitů a potřeb. Prostřednictvím volné hry, tvořivých činností (malování, modelování, tancování) a spontánních interakcí se učí vyjadřovat své pocity, pojmenovávat je a zvládat je.
 - U dětí podporujeme rozvoj sebedůvěry tím, že dáváme dětem prostor pro samostatnou volbu činností a podporujeme jejich samostatnost v sebeobsluze.
 - Důležitou součástí tohoto rozvoje je také vedení dětí k vnímání chyby jako přirozené součásti učení. Děti se učí pracovat s chybou, nebát se jí, reflektovat ji a hledat způsoby nápravy, což posiluje jejich odolnost a schopnost učit se z vlastních zkušeností.
- **Myšlenkové operace a procesy**

- Pozorování, porovnávání, třídění a řazení (např. přírodnin, hraček), řešení jednoduchých hádanek a problémů (např. jak co postavit, jak vyřešit konflikt ve hře) intenzivně rozvíjí myšlenkové operace.
- Běžné činnosti vyžadující plánování, předvídání a vyvozování závěrů podporují komplexní myšlenkové procesy.
- **Představivost, fantazie, tvořivost**
 - Volná hra, výtvarné a konstruktivní činnosti (modelování, stříhání, lepení, tvoření z různých materiálů) jsou hlavním prostorem pro rozvoj představivosti, fantazie a originality.
 - Přírodní prostředí a tematické bloky navíc slouží jako inspirace pro rozmanitou tvorbu, která podporuje estetické cítění.
- **Jazyk a řeč**
 - Neustálá komunikace (rozhovory, dialogy, diskuse) s pedagogy a vrstevníky o prožitcích, pozorování, nápadech a běžných denních situacích rozšiřuje slovní zásobu, rozvíjí vyjadřovací schopnosti a kulturu řeči.
 - Předčítání knih, vyprávění příběhů a říkadel během dne aktivně podporuje rozvoj receptivní i expresivní řeči.
- **Předčtenářské dovednosti**
 - Seznamování s knihami, obrázkovými příběhy, piktogramy pro označení věcí nebo pravidel a aktivní zapojení do čtení obrázků a jednoduchých symbolů rozvíjí zájem o psanou řeč a základní předčtenářské dovednosti.
- **Předmatické představy**
 - Práce s materiály (třídění, porovnávání velikostí, tvarů, barev), počítání předmětů, rozdělování na části, orientace v prostoru (např. "před, za, vedle") a čase (denní režim, roční období) v rámci běžných činností a her rozvíjí předmatické představy a logické uvažování.

6.1.3 Dítě, ten druhý a společnost

Vzdělávací záměr: Vést děti k porozumění pravidlům soužití, posilování empatie, spolupráce a respektu ve skupině.

- **Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti**
 - Program podporuje hladkou adaptaci dětí na prostředí mateřské školy a aktivní zapojení do kolektivu.
 - Společné hry, skupinové projekty (např. společné tvoření, budování) a každodenní interakce s vrstevníky a pedagogy přirozeně podporují socializaci, učení se pravidlům soužití a navazování přátelství.

- **Základy etikety a morální hodnoty**

- V průběhu celého dne a při všech činnostech se děti učí základům etikety (pozdrav, poděkování, omluva), ohleduplnosti k druhým a k životnímu prostředí.
- Jsou vedeny k uvědomění si morálních hodnot, jako je spravedlnost, vzájemná pomoc, respekt k odlišnostem a úcta k životu (ať už jde o jiné lidi nebo přírodu).

- **Svět lidí a kultury:**

- Program seznamuje děti s lidovými tradicemi, zvyky a svátky spojenými s ročním obdobím a přírodou. Děti poznávají kulturní hodnoty prostřednictvím příběhů, písní, tvoření tradičních dekorací apod.
- V běžném životě školky se děti seznamují s různými sociálními rolemi (učitelka, kuchařka, uklízečka, kamarád).

- **Zásady estetického a kulturního vnímání a vyjadřování**

- Program rozvíjí vnímání krásy přírody, umění a denního prostředí školky.
- Děti se učí vyjadřovat své estetické prožitky prostřednictvím výtvarné (malování, modelování, tvoření z různých materiálů), hudební a pohybové tvorby, která je často inspirována přírodními tématy a ročními obdobími.

6.1.4 Dítě a svět

Vzdělávací záměr: Pomáhat dětem orientovat se ve světě přírody a společnosti, rozvíjet vztah k místu, kde žijí, a odpovědné jednání vůči prostředí. Tato oblast se zaměřuje na elementární poznatky o světě, jeho fungování a proměnách, orientaci v čase a prostoru, environmentální uvědomění a rozvoj vztahu k přírodě a civilizaci.

- **Poznávání světa a přírody**

- Program je zaměřen na přímé poznávání okolního světa, především přírody v jejích sezónních cyklech. Děti získávají konkrétní poznatky o rostlinách, živočiších, přírodních jevech prostřednictvím pozorování, experimentování a rozhovorů.
- Učí se chápat, jak příroda funguje a jak je důležitá pro život.

- **Životní prostředí a jeho ochrana**

- "Sovičky v proměnách roku" rozvíjí environmentální uvědomění. Děti se učí zodpovědnému a ohleduplnému chování k životnímu prostředí skrze praktické činnosti, jako je třídění odpadu, péče o školní zahradu, šetření vodou a energiemi.
- Jsou vedeny k vytváření pozitivního vztahu k přírodě a k pochopení, že jsou její součástí.

- **Bezpečné chování**

- V kontextu poznávání světa a přírody, ale i běžného fungování ve školce, je kladen důraz na osvojení si zásad bezpečného chování v různých prostředích (na zahradě, v blízkosti silnice, v lese, při práci s nástroji) a v různých situacích.
- Děti se učí rozpoznat potenciálně nebezpečné situace a správně na ně reagovat, včetně znalosti důležitých telefonních čísel.

6.2 INTEGROVANÉ BLOKY

Integrované bloky umožňují dětem poznávat sebe, druhé i svět kolem sebe v přirozených souvislostech. Prostřednictvím rozmanitých činností a společných zážitků podporují jejich tělesný, psychický, sociální, poznávací i environmentální rozvoj. Děti při nich získávají nové zkušenosti, navazují na to, co už znají, rozvíjejí samostatnost, spolupráci, tvořivost, komunikační dovednosti i schopnost řešit běžné situace.

Vzdělávání je založeno na principech prožitkového, situačního a integrovaného učení. Respektuje individuální potřeby, možnosti a tempo každého dítěte, podporuje jeho aktivní zapojení do vzdělávání a vytváří příležitosti pro rozvoj klíčových kompetencí i základních gramotností v přirozených životních situacích.

6.2.1 Integrovaný blok: Sovička poznává sebe a kamarády

Charakteristika integrovaného bloku

Integrovaný blok podporuje rozvoj sebepoznání, zdravého sebevědomí a pozitivních vztahů mezi dětmi. Děti poznávají samy sebe, své schopnosti, potřeby i emoce a učí se je přiměřeně vyjadřovat. Postupně si osvojují pravidla společného soužití, rozvíjejí komunikační dovednosti, samostatnost, odpovědnost i schopnost spolupracovat a řešit běžné situace v dětském kolektivu.

Součástí bloku je také rozvoj tvořivosti, fantazie a kulturního povědomí prostřednictvím každodenních činností, her a společných zážitků. Děti se aktivně podílejí na životě mateřské školy, poznávají význam přátelství, vzájemné pomoci a respektu k druhým a vytvářejí si základy pozitivního vztahu k sobě samým i ke svému okolí.

6.2.1.1 Orientační vzdělávací nabídka

Uvedená vzdělávací nabídka je pouze orientační a je přizpůsobována aktuálním potřebám, zájmům a možnostem dětí.

Poznáváme sami sebe

- poznávání vlastních schopností, potřeb a zdravého životního stylu
- aktivity zaměřené na rozvoj samostatnosti, sebeobsluhy a odpovědnosti za vlastní jednání
- činnosti podporující vytváření zdravého sebevědomí, sebepoznání a sebehodnocení

Poznáváme své tělo

- poznávání vlastního těla, smyslů a uvědomování si potřeb vlastního těla

- smyslové hry podporující rozvoj sebeuvědomění
- činnosti podporující správné držení těla a zdravé pohybové návyky
- aktivity zaměřené na prevenci úrazů a bezpečné zacházení s běžnými předměty

Učíme se rozumět emocím

- aktivity vedoucí k poznávání, pojmenovávání a přiměřenému vyjadřování emocí
- činnosti podporující rozvoj empatie, vzájemného respektu a zvládání konfliktních situací

Hýbeme se a pečujeme o zdraví

- pohybové a relaxační hry podporující tělesnou pohodu
- činnosti vedoucí ke zdravému životnímu stylu
- pobyt venku a činnosti podporující otužování a celkovou tělesnou pohodu

Kamarádíme se

- kooperativní hry a činnosti rozvíjející spolupráci, komunikaci, toleranci a vzájemnou pomoc
- společné projekty a kooperativní činnosti podporující odpovědnost za společnou práci
- dramatické hry, hraní rolí a modelové situace podporující rozvoj sociálních dovedností

Učíme se spolu žít

- společné vytváření, respektování a hodnocení pravidel vzájemného soužití
- komunikační kruhy zaměřené na sdílení zážitků, pocitů, názorů a zkušeností
- rozhovory, vyprávění, naslouchání a další jazykové aktivity podporující komunikační dovednosti
- řešení běžných situací a konfliktů prostřednictvím společných činností a her

Poznáváme rodinu

- činnosti zaměřené na poznávání rodiny, mezigeneračních vztahů a významných životních událostí
- poznávání různých podob rodiny a respektu k odlišnostem
- setkávání a spolupráce s rodinou při společných aktivitách mateřské školy

Tvoříme a slavíme

- práce s pohádkami, příběhy, ilustracemi a dětskou literaturou
- recitace, rytmižace, hudební a hudebně pohybové činnosti
- výtvarné, pracovní a tvořivé aktivity podporující fantazii, představivost, estetické vnímání a tvořivé sebevyjádření
- seznamování s kulturními tradicemi regionu a místní komunity
- oslavy tradic, svátků a významných událostí mateřské školy

6.2.1.2 Očekávané výsledky učení (OVU)

Dítě a jeho tělo

Tělo, smysly a biologické potřeby

- DJT-TSB-001 Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- DJT-TSB-002 Zachovává správné držení těla.
- DJT-TSB-003 Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- DJT-TSB-004 Naplňuje své biologické potřeby.

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- DJT-PHJ-001 Zvládá základní pohybové dovednosti.
- DJT-PHJ-003 Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- DJT-PHJ-004 Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- DJT-PHJ-005 Zvládá základy grafomotoriky.
- DJT-PHJ-006 Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- DJT-PHJ-007 Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
- DJT-PHJ-008 Vyhledává příležitosti k pohybu.

Praktický život

- DJT-PZI-001 Zvládá sebeobsahu.
- DJT-PZI-003 Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.

Ochrana zdraví

- DJT-OZD-001 Má osvojené základní hygienické návyky.
- DJT-OZD-002 Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, autonomie a emoce

- DJP-SAE-001 Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- DJP-SAE-002 Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- DJP-SAE-003 Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- DJP-SAE-004 Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- DJP-SAE-005 Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- DJP-SAE-006 Vyrovná se s neúspěchem.

Představivost, fantazie, tvořivost

- DJP-PFT-001 Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- DJP-PFT-002 Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

Jazyk a řeč

- DJP-JAR-001 Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- DJP-JAR-002 Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- DJP-JAR-003 Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- DJP-JAR-004 Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- DJP-JAR-006 Rozpoznává rým, rytmičuje.
- DJP-JAR-007 Vypráví jednoduchý děj.
- DJP-JAR-008 Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- DJP-JAR-009 Formuluje instrukce a předává je ostatním.

Předčtenářské dovednosti

- DJP-PDO-001 Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- DJP-PDO-002 Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- DJP-PDO-003 Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- DJP-PDO-004 Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- DJP-PDO-006 Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

Dítě, ten druhý a společnost

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

- DDS-ASO-001 Poradí si v nové situaci.
- DDS-ASO-002 Začlenění se do skupiny.
- DDS-ASO-003 Přijímá různé sociální role.
- DDS-ASO-004 Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- DDS-ASO-005 Navazuje a udržuje dětská přátelství.

Základy etikety a morální hodnoty

- DDS-ZEH-001 Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- DDS-ZEH-002 Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- DDS-ZEH-003 Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- DDS-ZEH-004 Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- DDS-ZEH-005 Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

Svět lidí a kultury

- DDS-SLK-003 Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- DDS-ZKV-001 Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.

- DDS-ZKV-002 Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- DDS-ZKV-003 Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- DDS-ZKV-004 Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- DDS-ZKV-005 Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

6.2.2 Integrovaný blok: Sovička objevuje svět

Charakteristika integrovaného bloku

Integrovaný blok rozvíjí přirozenou dětskou zvědavost a potřebu poznávat svět kolem sebe. Děti prostřednictvím vlastních zkušeností objevují přírodu, společnost i technické prostředí, hledají souvislosti mezi jevy a získávají první zkušenosti s pozorováním, experimentováním a řešením jednoduchých problémů.

Poznávají proměny přírody během celého roku, střídání ročních období i jejich souvislost s tradicemi a každodenním životem. Postupně si vytvářejí pozitivní vztah k přírodě, místu, kde žijí, i k ochraně životního prostředí. Současně rozvíjejí předčtenářské, předmatematické a digitální dovednosti. Získávají také základní orientaci ve společnosti, bezpečném chování a okolním světě.

6.2.2.1 Orientační vzdělávací nabídka

Uvedená vzdělávací nabídka je pouze orientační a je přizpůsobována aktuálním potřebám, zájmům a možnostem dětí.

Poznáváme přírodu a čas kolem nás

- pravidelné vycházky do okolí mateřské školy, lesa a dalších přírodních lokalit
- pozorování přírodního prostředí a jeho proměn
- pozorování proměn přírody během roku a seznamování s charakteristickými znaky jednotlivých ročních období
- aktivity rozvíjející orientaci v denním režimu, čase a ročních obdobích
- sezónní pohybové činnosti a hry odpovídající jednotlivým ročním obdobím

Objevujeme, zkoumáme a stavíme

- badatelské činnosti podporující zvědavost a aktivní poznávání
- pozorování, porovnávání, třídění a zkoumání přírodních materiálů
- jednoduché pokusy a experimenty ověřující přírodní zákonitosti
- činnosti rozvíjející tvořivé hledání různých způsobů řešení
- činnosti zaměřené na rozvoj logického myšlení, řešení problémů, hledání souvislostí, předmatematických představ a základů informatického myšlení
- práce se symboly, značkami, piktogramy, obrazovým materiálem a získávání informací z různých zdrojů

- využívání přiměřených digitálních pomůcek při poznávání, objevování, dokumentování a sdílení poznatku (robotické hračky, interaktivní tabule, fotoaparát apod.)
- konstruktivní, polytechnické a pracovní činnosti s využitím různých materiálů a pomůcek

Poznáváme svět kolem nás

- poznávání života lidí, jejich povolání a společenských rolí
- námětové hry a praktické činnosti seznamující děti se světem práce, služeb, obchodu a přiměřeného hospodaření
- seznamování s místem, kde děti žijí, jeho tradicemi, kulturou a významnými místy
- seznamování s různými dopravními prostředky a jejich významem
- poznávání práce integrovaného záchranného systému a lidí pomáhajících druhým
- dopravní, bezpečnostní a preventivní aktivity vedoucí k bezpečnému chování v běžných životních situacích, včetně bezpečného a přiměřeného využívání digitálních technologií

Slavíme tradice během roku

- poznávání lidových tradic, zvyků a prožívání svátků během roku
- oslavy významných dnů zaměřených na vztah člověka k přírodě a společnosti
- společná příprava a realizace školních slavností, besídek a vystoupení pro rodiče i veřejnost
- seznamování s tradicemi různých kultur přiměřeně věku dětí

Chráníme přírodu

- péče o rostliny, živočichy a přírodní prvky v okolí školy
- aktivity vedoucí k ochraně přírody a odpovědnému vztahu k životnímu prostředí
- třídění odpadu, šetření vodou a energiemi při běžných činnostech
- péče o školní zahradu, záhonky nebo přírodní koutky

6.2.2.2 Očekávané výsledky učení (OVU)

Dítě a jeho tělo

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- DJT-PHJ-001 Zvládá základní pohybové dovednosti.
- DJT-PHJ-002 Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- DJT-PHJ-003 Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- DJT-PHJ-008 Vyhledává příležitosti k pohybu.

Praktický život

- DJT-PZI-002 Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.

Ochrana zdraví

- DJT-OZD-003 Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

Dítě a jeho psychika

Myšlenkové operace a procesy

- DJP-MOP-001 Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- DJP-MOP-002 Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- DJP-MOP-003 Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- DJP-MOP-004 Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- DJP-MOP-005 Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- DJP-MOP-006 Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- DJP-MOP-007 Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- DJP-MOP-008 Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- DJP-MOP-009 Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- DJP-MOP-010 Ověří správnost řešení.

Jazyk a řeč

- DJP-JAR-002 Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- DJP-JAR-005 Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- DJP-JAR-007 Vypráví jednoduchý děj.
- DJP-JAR-008 Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- DJP-JAR-009 Formuluje instrukce a předává je ostatním.
- DJP-JAR-010 Rozliší český jazyk od jiných jazyků.

Předčtenářské dovednosti

- DJP-PDO-001 Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- DJP-PDO-002 Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- DJP-PDO-003 Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- DJP-PDO-004 Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- DJP-PDO-005 Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.

Předmatické představy

- DJP-PMP-001 Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.

- DJP-PMP-002 Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- DJP-PMP-003 Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- DJP-PMP-004 Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- DJP-PMP-005 Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- DJP-PMP-006 Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- DJP-PMP-007 Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- DJP-PMP-008 Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.

Dítě, ten druhý a společnost

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

- DDS-ASO-001 Poradí si v nové situaci.
- DDS-ASO-002 Začlení se do skupiny.
- DDS-ASO-003 Přijímá různé sociální role.
- DDS-ASO-004 Ovlivňuje směřování společné činnosti.

Základy etikety a morální hodnoty

- DDS-ZEH-001 Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- DDS-ZEH-003 Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- DDS-ZEH-004 Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- DDS-ZEH-005 Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

Svět lidí a kultury

- DDS-SLK-001 Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- DDS-SLK-002 Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- DDS-SLK-004 Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- DDS-SLK-005 Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování.

- DDS-ZKV-002 Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- DDS-ZKV-003 Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- DDS-ZKV-004 Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- DDS-ZKV-005 Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

Dítě a svět

Poznávání světa a přírody

- DAS-PSP-001 Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- DAS-PSP-002 Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- DAS-PSP-003 Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- DAS-PSP-004 Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- DAS-PSP-005 Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.

Životní prostředí a jeho ochrana

- DAS-ZPO-001 Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- DAS-ZPO-002 Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- DAS-ZPO-003 Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- DAS-ZPO-004 Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- DAS-ZPO-005 Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
- DAS-ZPO-006 Respektuje různé formy života.

Bezpečné chování

- DAS-BCH-001 Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- DAS-BCH-002 Rozpozná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- DAS-BCH-003 Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
- DAS-BCH-004 Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

7 Doplnkové aktivity

Nedílnou součástí vzdělávací nabídky naší mateřské školy jsou doplňkové aktivity. Jejich cílem je rozvoj schopností, podpora tvořivosti a posilování spolupráce a vzájemných vztahů.

7.1 Školáček (předškolní děti)

Školáček je zaměřen na podporu dětí před zahájením školní docházky a jejich přípravu na nástup do základní školy. Prostřednictvím her, praktických a didakticky zaměřených činností se děti seznamují s prací se sešitem, učí se plnit jednoduché úkoly, soustředit se a dokončovat činnosti. Aktivity podporují také grafomotorické, předčtenářské a předmatematické dovednosti, samostatnost a spolupráci s ostatními.

7.2 Divadla a kulturní události

S dětmi pravidelně navštěvujeme divadelní představení ve Vamberku, loutková představení, při nichž herci přijíždějí přímo do prostor základní školy, a další kulturní akce, jež cíleně rozvíjejí estetické vnímání dětí a podporují prožívání a vyjadřování emocí. Získané zážitky děti reflektují a zpracovávají prostřednictvím rozhovorů, dramatických her, výtvarných aktivit či tematických diskuzí, čímž se zároveň posilují jejich komunikační, sociální a tvůrčí kompetence.

7.3 Plavecký výcvik (předškolní děti)

Předškolní děti absolvují plavecký výcvik, který probíhá v plaveckém bazénu v Rychnově nad Kněžnou. Výcvik posiluje jejich tělesnou zdatnost, koordinaci pohybů i vytrvalost. Součástí lekcí je také osvojování bezpečného chování u bazénu a spolupráce s ostatními v rámci her a cvičení.

7.4 Besídky pro rodiče s dílničkou a jarmarkem

Děti se během roku připravují na besídky, které jsou spojeny s výtvarnými dílničkami a jarmarky pro rodiče. Tyto akce podporují tvořivost, představivost a vzájemnou spolupráci. Děti vyrábějí dárky a dekorace, nacvičují vystoupení a učí se sdílet své zážitky s rodiči a vrstevníky.

7.5 Akce v přírodě (stopované, tematické procházky)

Významnou součástí aktivit jsou také tematické pobyty venku – dny v přírodě, hry a stopované. Děti při nich poznávají okolní přírodu, učí se orientovat v prostoru, pozorují rostliny a živočichy a získávají základní environmentální povědomí. Součástí činností je i práce

s knihami či jednoduchými digitálními zdroji, díky nimž děti objevují nové poznatky o světě kolem sebe.

8 Evaluace

Evaluace je strategickým nástrojem našeho vzdělávacího programu. Umožňuje systematicky sledovat rozvoj dítěte, kvalitu vzdělávacích procesů a efektivitu pedagogických postupů. Klademe důraz na komplexní, průběžné a diferencované hodnocení, které respektuje individuální potřeby, tempo a zájmy každého dítěte.

8.1 Cíle evaluace

1. **Podpora individuálního rozvoje dítěte** – sledování rozvoje klíčových kompetencí, základních gramotností a OVU vzdělávacích oblastí s ohledem na individuální možnosti, potřeby a tempo každého dítěte.
2. **Optimalizace vzdělávacího procesu** – hodnocení pedagogických strategií, vzdělávací nabídky, prostředí a interakcí s cílem zvyšovat kvalitu vzdělávání.
3. **Podpora individualizace vzdělávání** – využívání zjištění z pedagogické diagnostiky při plánování a přizpůsobování vzdělávací nabídky.
4. **Zapojení rodiny** – poskytování srozumitelných informací rodičům o pokrocích a potřebách dítěte.
5. **Podpora profesního rozvoje pedagogů** – sebereflexe učitelů a týmová spolupráce při zlepšování vzdělávacích praktik.
6. **Průběžné zkvalitňování ŠVP** – vyhodnocování funkčnosti a naplňování ŠVP a využívání zjištění k jeho případným úpravám.

8.2 Obsah evaluace

Evaluace zahrnuje několik vzájemně propojených oblastí:

1. **Rozvoj dítěte** – sledování naplňování OVU vzdělávacích oblastí a rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností s ohledem na individuální možnosti a potřeby dítěte.
2. **Individuální pokroky** – identifikace silných stránek, zájmů a oblastí, ve kterých dítě potřebuje podporu či motivaci.
3. **Kvalita vzdělávacího procesu** – hodnocení vzdělávacích strategií, vzdělávací nabídky, organizace dne, prostředí a pedagogických interakcí.
4. **Vzdělávací obsah a integrované bloky** – hodnocení jejich funkčnosti, průřezovosti, flexibility a návaznosti na potřeby a zájmy dětí.
5. **Podmínky vzdělávání** – hodnocení materiálních, organizačních, personálních a dalších podmínek pro vzdělávání.
6. **Spolupráce s rodinou** – hodnocení komunikace se zákonnými zástupci, jejich informovanosti a možností zapojení do života školy.

7. **Pedagogická práce a spolupráce týmu** – reflexe pedagogické práce, vzájemná spolupráce a profesní rozvoj učitelů.

8.3 Metody a nástroje evaluace

Pro komplexní pohled na vývoj dítěte využíváme kombinaci metod, které zachycují proces i výsledky učení:

1. **Průběžné pozorování dítěte** – sledování chování, interakcí, hry a spontánních činností v různých situacích a prostředích.
2. **Pedagogická diagnostika a portfolio dítěte** – systematické sledování rozvoje dítěte, jeho pokroků, potřeb, zájmů a individuálního tempa.
3. **Odborná diagnostika** – pravidelná diagnostika s využitím odborných metod a pomůcek, přizpůsobená individuálním potřebám. Výsledky slouží k plánování podpory a individualizaci vzdělávání.
4. **Spolupráce se školskými zařízeními a dalšími odborníky** – podle potřeby a doporučení odborníků.
5. **Logopedická depistáž** – prováděná logopedem pro sledování a podporu jazykového a komunikačního rozvoje dítěte.
6. **Reflexe integrovaných bloků a jejich částí** – průběžně podle realizované vzdělávací nabídky.
7. **Analýza třídního plánování** – vyhodnocování plánování a jeho návaznosti na potřeby, zájmy a možnosti dětí, pedagogickou diagnostiku a vzdělávací obsah ŠVP.
8. **Reflexe pedagogů** – sebehodnocení a týmové diskuze o pedagogických metodách a kvalitě vzdělávacího procesu.
9. **Konzultace a rozhovory** – s dítětem, rodiči a kolegy pro získání různých perspektiv a doplnění poznatků z pozorování a diagnostiky.
10. **Analýza dokumentace školy** – podle potřeby při vyhodnocování naplňování a funkčnosti ŠVP.

8.4 Organizace a frekvence

1. **Průběžná evaluace** – každý den v rámci běžné pedagogické práce, flexibilně přizpůsobená aktuálním potřebám a zájmům dětí.
2. **Průběžné pedagogické diagnostikování** – podle potřeb jednotlivých dětí a nastaveného systému pedagogické diagnostiky.
3. **Reflexe třídního plánování** – průběžně během školního roku, podle realizované vzdělávací nabídky a aktuálních potřeb dětí.
4. **Spolupráce s odborníky** – dle potřeby, získaná zjištění a doporučení jsou využívána při plánování podpory a vzdělávání dětí.
5. **Týmové reflexe a porady** – pravidelně, pro sdílení zjištění, vyhodnocování vzdělávací práce a plánování dalšího rozvoje.

6. **Celkové hodnocení ŠVP** – minimálně 1 × ročně; zahrnuje zhodnocení naplňování a funkčnosti ŠVP, výsledků evaluace a návrhy na jeho další rozvoj.

8.5 Kritéria evaluace

Hodnotíme zejména, zda:

- vzdělávání odpovídá potřebám, možnostem, zájmům a individuálnímu tempu dětí,
- vzdělávací nabídka je pestrá, smysluplná a flexibilní a podporuje aktivní zapojení dětí,
- pedagogická diagnostika je využívána při plánování a individualizaci vzdělávání,
- vzdělávací prostředí a podmínky školy jsou bezpečné, podnětné a respektující,
- spolupráce a komunikace se zákonnými zástupci je otevřená a partnerská,
- ŠVP a jeho integrované bloky jsou funkční, srozumitelné a odpovídají potřebám školy a dětí.

8.6 Využití výsledků evaluace

1. **Adaptace ŠVP** – úpravy ŠVP podle zjištěných potřeb, podmínek a zkušeností školy.
2. **Další plánování vzdělávací nabídky** – přizpůsobování vzdělávací nabídky aktuálním potřebám, možnostem a zájmům dětí.
3. **Podpora individuálního rozvoje** – plánování podpory jednotlivých dětí na základě pedagogické diagnostiky.
4. **Zlepšování podmínek vzdělávání** – plánování změn v prostředí, organizaci a vybavení školy.
5. **Profesní rozvoj učitelů** – reflexe pedagogické praxe, sdílení zkušeností a plánování dalšího profesního rozvoje.
6. **Rozvoj spolupráce s rodinou** – informování rodičů o rozvoji dítěte a možnostech podpory doma i ve školce.

8.7 Odpovědnost

Za celkové řízení a vyhodnocování evaluace odpovídá ředitelka školy. Učitelky se podílejí na průběžném sledování, pedagogické diagnostice, reflexi vzdělávacího procesu a vyhodnocování třídního plánování. Další zaměstnanci školy se podle charakteru hodnocené oblasti podílejí na poskytování podkladů a zpětné vazby.